

Василюк Юлія
студентка групи ПФз-51
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник: Тимошик Наталія
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Julia Vasyliuk
Student of the group PFz-51
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

Scientific supervisor: Nataliia Tymoshyk
PhD (Economics), Docent
Associate Professor of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

COMPETITIVENESS IN CONDITIONS OF MARITIME

Принципи конкурентоспроможності та інтернаціоналізації українського бізнесу завжди залишається актуальним. Проте, на даний момент, гостро стоїть питання: чи, взагалі, наші підприємці зможуть продовжувати свою діяльність в умовах воєнного стану та підтримувати економіку держави.

Від початку повномасштабного вторгнення країни агресора на наші території було пошкоджено або зруйновано більше 120 підприємств та заводів, також у Міністерстві заявили, що 30 % підприємств взагалі припинили свою діяльність, а 45 % частково налагоджують робочий процес. Такі результати мають колосальні наслідки для економіки країни та величезний дефіцит у бюджеті країни.

З початком війни багато підприємств змушені були евакуюватися до Західної України, задля збереження своєї діяльності. Від початку березня таких компаній налічувалося понад 200, пізніше ця кількість зростає до 500 одиниць. Задля збереження бізнесу, було розроблено державну програму, яка дозволяє функціонувати підприємствам на Заході країни та допомагає перемістити виробничі потужності у безпечні місця.

Також, варто зазначити, що активну підтримку нам надають закордонні партнери, створюючи різні програми для підтримки українського бізнесу. Однією з таких програм є – «EU4Business: конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП» за участі європейських країн. Дана програма уже підтримує понад 300 одиниць малого та середнього бізнесу України, які найбільше постраждали від збройної агресії росії проти України. Відколи програма набрала чинності, допомогу отримали маже 8000 підприємств та створено понад 20000 робочих місць [3].

Український бізнес уже потроху відходить від шоку, який зазнав на початку вторгнення агресора і помалу відновлює свою діяльність, але все ж виникає питання: як зберегти конкурентоспроможність в умовах воєнного стану? Відповідь на це запитання досить проста – необхідно прикладати максимум зусиль для відновлення та стабілізації вітчизняної економіки. Не варто повністю розраховувати на допомогу західних партнерів, а розуміти, що все залежить від нас самих. Настав час, коли необхідно створити чітку

громадську позицію та розірвати будь які зв'язки з країною агресором. Найпростіший крок – це скасування імпорту та експорту з російськими партнерами. І це стосується не лише часу воєнних дій, але й подальшого майбутнього.

Звичайно, що про повне відновлення українського бізнесу говорити ще надто рано. Проблеми з якими стикаються підприємці, навіть в умовно спокійних регіонах: підвищення цін, відтік персоналу, зниження купівельної спроможності населення, проблеми з логістикою та постачальниками, підвищення курсу валют – це надто масштабні. Проте, як свідчать дані ogf.ua близько 80% підприємців зазначають, що не збираються припиняти свою діяльність, а навпаки підтримувати економіку країни в такий важкий час.

Також варто розуміти, що основну масу економіки складають малі та середні підприємства, які потребують ринку збуту і їх варто підтримувати вітчизняною валютою.

У Верховній Раді вже прийнято у I читанні законопроект №7232 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо оподаткування суб'єктів господарювання, пов'язаних економічними зв'язками з державою-агресором».

Даний законопроект зобов'язує підприємців, які досі працюють з російським ринком, сплачувати податки на 50% вищі, ніж загально прийняті. Список таких компаній можна переглянути на сайті української ІТ-компанії YouControl [1].

Більшість українських підприємців мають високу соціальну відповідальність і вже змінюють свій напрямок роботи на країни Європи, потенційними партнерами вважають Польщу, Словаччину, Португалію та Чехію.

Наступним кроком для підтримки українського бізнесу стане полегшення податкового навантаження, та перегляд митної сфери. Деретуляція – є найпростішим інструментом для держави, адже не потребує фінансових ресурсів. Таким чином, спрощення адміністративного та податкового тиску на бізнес в цілому, дозволить мати більше ресурсів в обігу і дасть можливість швидко реагувати на зовнішні зміни та швидко розраховуватися зі своїми зобов'язаннями [2].

Варто розуміти, що наша влада приділяє активну увагу не лише військовому забезпеченню країни, але й вітчизняній економіці. Задля збереження та відновлення українського бізнесу створює державні програми та залучає закордонних партнерів, результати яких ми вже можемо побачити. Проте не варто забувати про свій громадянський обов'язок і підтримувати нашу Україну.

Аналізуючи події, які зараз відбуваються в Україні та у Світі – це глобальні та безповоротні процеси, які вже мають наслідки, в тому числі й економічні, яким буде майбутнє нашої держави залежить від кожного з нас.

Окремо хочеться звернутися до представників малого бізнесу, або людей, які втратили роботу, саме зараз оптимальний час для абгрейду свого бізнесу та життя, ринок змінився і потребує нових товарів та послуг, яких раніше не було. Сьогодні ми отримуємо колосальну підтримку від багатьох людей та організацій і саме це допоможе розвиватися українській економіці та підвищувати конкурентоспроможність країни в цілому, адже економічний фронт не менш важливий за військовий.

Перелік використаних джерел

1. Сучасні ІТ-рішення для управління бізнесом. URL: <https://www.it.ua/>
2. Химич І. Г., Тимошик Н.С., Подвірна Т.В. Підприємницькі ризики як можливість забезпечення конкурентоспроможності. Теоретичні та практичні питання узгодження інтересів розвитку територіальної системи: *матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції*. Харків. ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. С. 451-453. URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/32940/1/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D1%82%D0%B5%D0%B7_%D0%A5%D0%9D%D0%A3_31102020.pdf
3. The Global Innovation Index (GII). URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020/ua.pdf